

Вінницький національний медичний університет ім. М.І.Пирогова

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

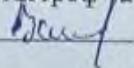
Проректор ЗВО з науково-педагогічної
роботи і міжнародних зв'язків

Інна АНДРУШКО

«30» серпня 2024 року

«ПОГОДЖЕНО»

Завідувач кафедри медицини
катастроф та військової медицини

 доц. ЗВО Микола МАТВІЙЧУК

«30» серпня 2024 року

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Медицина надзвичайних ситуацій»

Спеціальність	229 «Громадське здоров'я»
Освітній рівень	Магістр
Освітня програма	ОПП «Громадське здоров'я», 2023
Навчальний рік	2024-2025
Кафедра	Медицини катастроф та військової медицини
Контактна інформація	<i>emergency@vnmu.edu.ua</i> бул. Пирогова, 56 (морфологічний корпус), (0432)661293
Укладач силабусу	к.мед.н., доц. ЗВО Микола МАТВІЙЧУК, к.психол.н., доц. ЗВО Анатолій ШЕВЧУК

1. Статус та структура дисципліни

Статус дисципліни	Обов'язкова
Код дисципліни в ОПП та місце дисципліни в ОПП	ОК 3, складова циклу дисциплін загальної підготовки
Курс/семестр	1 курс (І семестр)
Обсяг дисципліни (загальна кількість годин/ кількість кредитів ЄКТС)	60 годин /2,0 кредити ЄКТС
Кількість змістових модулів	1 модуль
Структура дисципліни	Лекції програмою не передбачені. Практичні заняття -34 год Самостійна робота - 26 год
Мова викладання	українська
Форма навчання	Очна (дистанційна згідно наказу)

2. Опис дисципліни

Коротка анотація курсу, актуальність. Предметним напрямком програми є невідкладні дії та організаційні заходи, спрямовані на врятування та збереження життя людини у невідкладному стані та мінімізацію наслідків впливу такого стану на її здоров'я. Програма орієнтована на отримання знань і формування практичних навичок та вмінь оцінки стану постраждалих при надзвичайних ситуаціях техногенного і природного характеру і в бойових умовах; вміння надавати домедичну допомогу постраждалим і пораненим при основних невідкладних станах.

Передреквізити. Для успішного засвоєння дисципліни студенту необхідні знання, отримані в процесі вивчення наступних дисциплін загальної підготовки: медична біологія, медична та біологічна фізика, медична, біологічна та біоорганічна хімія, анатомія людини, нормальні фізіологія

Мета курсу та його значення для професійної діяльності. Метою дисципліни є формування у майбутніх фахівців знань умінь надавати першу медичну допомогу постраждалим за умов надзвичайних ситуацій мирного часу і в бойових умовах; засвоїти принципи і способи захисту, організації та планування медичного забезпечення населення за умов надзвичайних ситуацій мирного і воєнного часу.

Постреквізити. В процесі вивчення дисципліни набуваються знання, необхідні для успішного засвоєння дисциплін професійної підготовки, закладає основи теоретичних знань та практичних навичок з таких дисциплін як епідеміологія, гігієна, екстрена та невідкладна медична допомога, хірургія, травматологія та ортопедія, анестезіологія, реаніматологія, військова хірургія, терапія, організація і управлінні охороною здоров'я, з організації і проведення лікувально-евакуаційних, санітарно-гігієнічних і протиепідемічних заходів, у тому числі з надання домедичної допомоги при надзвичайних ситуаціях природного і техногенного характеру та бойових умовах.

3. Результати навчання для дисципліни:

Після успішного вивчення дисципліни здобувай зможе:

- встановити невідкладний стан шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини, за будь-яких обставин (закладі охорони здоров'я та за його межами), у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу, використовуючи стандартні методики фізикального обстеження та можливого анамнезу, знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

- визначати тактику надання екстреної та невідкладної медичної допомоги у відповідності до невідкладного стану в умовах обмеженого часу за допомогою стандартних схем;

- надавати екстрену та невідкладну медичну допомогу шляхом прийняття обґрунтованого рішення на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу за допомогою стандартних схем.

- організовувати проведення лікувально-евакуаційних заходів серед населення та військовослужбовців, в умовах надзвичайної ситуації, у т.ч. у польових умовах, під час розгорнутих етапів медичної евакуації, з урахуванням існуючої системи лікувально-евакуаційного забезпечення.

- виконувати медичні маніпуляції на підставі показників стану пацієнта ШЛЯХОМ прийняття обґрунтованого рішення та використовуючи стандартні методики;

- планувати та проводити профілактичні й протиепідемічні заходи для запобігання розповсюдження інфекційних хвороб в умовах закладу охорони здоров'я на підставі результатів епідеміологічного обстеження осередків інфекційних хвороб, епідеміологічного аналізу, використовуючи існуючі профілактичні та протиепідемічні методи;

- визначати негативні фактори навколошнього середовища на підставі даних санітарно-профілактичної установи. Проводити оцінку впливу соціально-економічних та біологічних детермінант на здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції на території обслуговування.

4. Зміст та логістика дисципліни

Модуль ситуацій	Медицина надзвичайних ситуацій	1 семестр 60 год/ 2,0 кредити	Практичні заняття теми №№ 1-17
--------------------	--------------------------------------	-------------------------------------	--------------------------------

Дисципліна включає 9 тем.

Модуль Медицина надзвичайних ситуацій

Тема 1. Надзвичайні ситуації природного, техногенного та соціально-політичного характеру, їх медико-санітарні наслідки. Перша медична допомога в екстремальних і бойових умовах. Первинний огляд постраждалого.

Тема 2. Порушення прохідності дихальних шляхів. Перша медична допомога.

Тема 3. Кровотечі і методи їх зупинки.

Тема 4. Види ушкоджень у бойових і небойових умовах. Перша медична допомога при пораненнях, переломах, вивихах, розтягах.

Тема 5. Перша медична допомога при найпоширеніших невідкладних станах.

Тема 6. Засоби масового ураження. Перша медична допомога.

Тема 7. Надання першої медичної допомоги при термічних і хімічних ураженнях.

Тема 8. Поведінка людей в надзвичайних ситуаціях і бойових умовах. Бойовий стрес: ознаки, профілактика, перша медична допомога.

Тема 9. Медичне сортування при виникненні масових санітарних втрат. Медична евакуація.

Лекції програмою не передбачені.

Практичні заняття передбачають теоретичне обґрунтування основних питань теми та засвоєння наступних практичних навичок:

- 1) відновлення прохідності дихальних шляхів;
- 2) введення ротогортового і носогортового повітроводів;
- 3) ШВЛ дихальним мішком типу “Амбу” і лицевою маскою;
- 4) проведення серцево-легеневої реанімації з використанням автоматичного зовнішнього дефібрилятора;
- 5) оцінка капілярного наповнення;
- 6) накладання джгута;
- 7) накладання шийного комірця;
- 8) накладання шин (Крамера, вакуумних, Sam-Splint,);
- 9) накладання іммобілізаційного жилета;
- 10) іммобілізація хребта (фіксація постраждалого на довгій транспортувальній дощі з горизонтального положення пацієнта, із салону автомобіля);
- 11) зняття шолому з мотоцикліста;
- 12) екстrena евакуація з автомобіля;
- 13) накладання оклюзійної клапанної пов'язки при відкритому і напруженому пневмотораксі.

Самостійна робота студента передбачає підготовку до практичних занять.

Індивідуальна робота включає опрацювання наукової літератури, підготовку оглядів з наданих тем для презентації на засіданнях студентського наукового гуртка, виконання науково-практичних досліджень, участь у профільних олімпіадах, науково-практичних конференціях, конкурсах студентських наукових робіт.

Календарні плани практичних занять, обсяг та напрямки індивідуальної роботи опубліковані на сайті кафедри.

Маршрут отримання матеріалів: Кафедра медицини катастроф та військової медицини/Студенту/Очна форма навчання/Громадське здоров'я/1 курс/ Навчально-методичні матеріали/ або за посиланням <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра медицини катастроф та військової медицини <https://emergency.vnmu.edu.ua/> #. Доступ до матеріалів здійснюється з корпоративного акаунту студента s000XXX@vnmu.edu.ua.

4. Форми та методи контролю успішності навчання

Поточний контроль на практичних заняттях	Методи: усне або письмове опитування, тестування, електронне опитування, розв'язання ситуаційний задач, контроль практичних навичок.
Підсумковий контроль дисципліни - залік	Згідно положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання https://www.vnmu.edu.ua/Загальна_інформація/Основні_документи)
Засоби діагностики успішності навчання	Теоретичні питання, тести, клінічно-орієнтовані ситуаційні завдання, практичні завдання, демонстрація практичних навичок.

5. Критерії оцінювання

Оцінювання знань здійснюється згідно Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання https://www.vnmu.edu.ua/Загальна_інформація/Основні_документи)

Поточний контроль	За чотирьохбальною системою традиційних оцінок:
Контроль практичних	За чотирьох бальною системою традиційних
Підсумковий контроль дисципліни - залік	За 200-бальною шкалою (середня арифметична оцінка за семестр конвертується в бали) Зараховано: від 122 до 200 балів Не зараховано: менше 122 балів (див.Шкалу оцінювання).

Шкала оцінювання дисципліни: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
180-200	A	відмінно	
170-179,99	B	Добре	Зараховано
160-169,99	C		
141-159,99	D	Задовільно	-
122-140,99	E	задовільно	
60-121,99	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-59,99	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. Політика навчальної дисципліни

Студент має право на отримання якісних освітніх послуг, доступ до сучасної наукової та навчальної інформації, кваліфіковану консультативну допомогу під час вивчення дисципліни та опанування практичними навичками. Політика кафедри під час надання освітніх послуг є студентоцентрованою, базується на нормативних документах Міністерства освіти та Міністерства охорони здоров'я України, статуті університету та порядку надання освітніх послуг, регламентованого основними положеннями організації навчального процесу в ВНМУ ім. М.І.Пирогова та засадах академічної добробачності.

Дотримання правил розпорядку ВНМУ, техніки безпеки на практичних заняттях. Інструктаж з техніки безпеки поводження під час сигналу «Повітряна тривога!» проводиться на першому практичному занятті викладачем. Проведення інструктажу реєструється в Журналі інструктажу з техніки безпеки. Студент, який не пройшов інструктаж, не допускається до практичних занять.

Вимоги щодо підготовки до практичних занять. Студент повинен бути підготовленим до практичного заняття.

На заняття слід приходити вчасно, без запізнення. Студент, який запізнився більше, ніж на 10 хвилин на заняття, не допускається до останнього і повинен його відпрацювати в установленому порядку.

На практичних заняттях студент має бути одягнений в робочу форму (медичний халат, шапочка, змінне взуття). Студенти, які не мають робочої форми, не допускаються до заняття.

Студент повинен дотримуватись правил безпеки на практичних заняттях та під час знаходження у приміщеннях кафедри.

Під час обговорення теоретичних питань студенти мають демонструвати толерантність, ввічливість та повагу до своїх колег та викладача; при виконанні практичних завдань робоче місце має зберігатись у порядку та бути прибраним після заняття.

Використання мобільних телефонів та інших електронних девайсів. Використання мобільних телефонів та інших електронних пристрій на занятті допускається тільки під час електронного тестування або опитування.

Академічна добробачність. Під час вивчення дисципліни студент має керуватись Кодексом академічної добробачності ВНМУ ім. М.І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> загальна інформація/ Основні документи/ Кодекс академічної добробачності). При порушенні норм академічної добробачності під час поточного та підсумкових контролів студент отримує оцінку «2» та повинен її відпрацювати своєму викладачу в установленому порядку протягом двох тижнів після отриманої незадовільної оцінки.

Пропуски занять. Пропущені заняття відпрацьовуються в порядку, установленому в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/Загальна> інформація/Основні документи) у час, визначений графіком відпрацювань (опублікований на сайті кафедри <https://emergency.vnmu.edu.ua/> кафедра медицини катастроф та військової медицини#) черговому викладачу. Для відпрацювання пропущеного заняття студент має пройти тестування та письмово чи усно відповісти на питання до теми заняття.

Порядок допуску до підсумкового контролю з дисципліни наведений в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання [https://www.vnmu.edu.ua/ Загальна](https://www.vnmu.edu.ua/Загальна) інформація/Основні документи). До підсумкового контролю допускаються студенти, які не мають пропущених невідпрацьованих практичних занять та отримали середню традиційну оцінку не менше «3».

Додаткові індивідуальні бали. Індивідуальні бали з дисципліни студент може отримати за індивідуальну роботу, обсяг якої оприлюднений на сайті кафедри в навчально-методичних матеріалах дисципліни, кількість балів визначається за результатами індивідуальної роботи згідно Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи).

Вирішення конфліктних питань. При виникненні непорозумінь та претензій до викладача через якість надання освітніх послуг, оцінювання знань та інших конфліктних

ситуацій, студент повинен спершу повідомити про свої претензії викладача. Якщо конфліктне питання не вирішено, то студент має право подати звернення до завідувача кафедри згідно Положення про розгляд звернень здобувачів вищої освіти у ВНМУ ім. М.І.Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи).

Політика в умовах дистанційного навчання. Порядок дистанційного навчання регулюється Положенням про запровадження елементів дистанційного навчання у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи). Основними навчальними платформами для проведення навчальних занять є MicrosoftTeams, GoogleMeet. Порядок проведення практичних занять, відпрацювань та консультацій під час дистанційного навчання оприлюднюється на веб-сторінці кафедри (<https://emergency.vnmu.edu.ua/> кафедра медицини катастроф та військової медицини#/Студенту або <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра медицини катастроф та військової медицини/Студенту або <https://emergency.vnmu.edu.ua/> кафедра медицини катастроф та військової медицини/Новини).

Зворотній зв'язок з викладачем здійснюється через месенджери (Viber, Telegram, WhatsApp) або електронну пошту (на вибір викладача) в робочий час.

1. **Навчальні ресурси** Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайті кафедри. Маршрут отримання матеріалів <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра медицини катастроф та військової медицини/ <https://emergency.vnmu.edu.ua/> Студенту/ Громадське здоров'я/ 1 курс. Консультації проводяться два рази на тиждень згідно графіку консультацій.

2. **Розклад та розподіл груп по викладачам** опублікований на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра медицини катастроф та військової медицини/ <https://emergency.vnmu.edu.ua/> Студенту/ Громадське здоров'я/ 1 курс).

Силабус з дисципліни «Медицина надзвичайних ситуацій» обговорено та затверджено на засіданні кафедри медицини катастроф та військової медицини ВНМУ ім. М.І. Пирогова (протокол № 1 від 29 серпня 2024 року).

Відповідальний за дисципліну доц. ЗВО Анатолій Шевчук

Завідувач кафедри доц. ЗВО Микола Матвійчук